

Titulació	Tipus	Curs
Comunicació Audiovisual	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Santiago Tejedor Calvo

Correu electrònic: santiago.tejedor@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No es requereixen coneixements específics diferents dels que s'assoleixen després de cursar el batxillerat. Es dona per fet que els estudiants disposen d'un correcte coneixement de les llengües catalana i/o castellana tant escrita com oral com de comprensió lectora.

Objectius

L'assignatura es realitza a primer curs durant el primer semestre i pertany al bloc formatiu de *Comunicació*.

A partir d'aquesta assignatura el/la estudiant assolirà objectius fonamentals del Grau de Comunicació Audiovisual, que l'han d'ajudar a:

- Demostrar que té un coneixement bàsic de la dinàmica actual del món que li permet emmarcar la informació d'actualitat en el seu context.
- Reunir i relacionar dades pròpies de la realitat quotidiana que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de tota mena per interpretar i difondre a la societat.
- Reflexionar sobre els canvis que s'han produït en l'àmbit comunicatiu al llarg dels segles, i de quina forma això transforma les relacions humanes, culturals, polítiques, econòmiques i socials de la humanitat.

Resultats d'aprenentatge

1. KM01 (Coneixement) Identificar els fonaments de l'estructura, les teories i la història de la comunicació.
2. KM03 (Coneixement) Descriure l'estructura del sistema de comunicació audiovisual i la seva evolució fins a l'actualitat.
3. SM02 (Habilitat) Demostrar un coneixement de les dinàmiques polítiques, socials i culturals actualment existents al món que són el context de qualsevol comunicació.

Continguts

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

TEMA 1. INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA DE LA COMUNICACIÓ

- 1.1. Què és la comunicació?
- 1.2. Acceleració i canvis en la comunicació
- 1.3. La importància de les etapes comunicatives
- 1.4. El rol dels suports comunicatius.
- 1.5. Crisis i revolució digital
- 1.6. Conclusions

TEMA 2. LA COMUNICACIÓ ORAL - GESTUAL

- 2.1. La capacitat del llenguatge
- 2.2. L'evolució humana i la comunicació
- 2.3. El pensament simbòlic
- 2.4. El cos com a suport comunicatiu
- 2.5. La comunicació oral-gestual a l'actualitat
- 2.6. Conclusions

TEMA 3. L'ESCRITURA

- 3.1. Naixement i desenvolupament de l'escriptura
- 3.2. Del pictograma a la fonetització
- 3.3. La importància dels suports i instruments d'escriptura
- 3.4. Impacte de l'escriptura a l'organització social, econòmica i cultural.
- 3.5. La invenció del llibre
- 3.6. L'escriptura com a art: monestirs i copistes
- 3.7. Alfabetització, escriptura i poder
- 3.8. Les dones i l'escriptura
- 3.9. Societats sense escriptura
- 3.10. Conclusions

TEMA 4. LA IMPREMTA

- 4.1. Europa davant la invenció de la impremta
- 4.2. La impremta de Gutenberg
- 4.3. L'expansió dels llibres: dels incunables a les grans biblioteques
- 4.4. La impressió de textos i la seva influència social
- 4.5. La periodització de la notícia: dels avisos a les gasetes i diaris
- 4.6. Sistemes de propaganda: Luter i la propaganda religiosa
- 4.7. La Il·lustració i la conformació de l'espai públic de la opinió burgesa
- 4.8. Conclusions

TEMA 5. LA COMUNICACIÓ I LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL

- 5.1. Bases conceptuals i materials de la Revolució Industrial
- 5.2. Indústria, economia i revolució energètica.
- 5.3. El paper dels transports i les vies de comunicació
- 5.4. Industrialització i oci
- 5.5. La rellevància de les ciutats i els canvis que aporta
- 5.6. Progressos tècnics en el món de la comunicació. L'abolició de la distància: el telègraf, el telèfon i els serveis postals.
- 5.7. La rellevància de la opinió pública i la premsa
- 5.8. Creació de les agències de premsa.
- 5.9. La fotografia i els precedents de la imatge en moviment.
- 5.10. Conclusions

TEMA 6. ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ DE MASSES

- 6.1. L'aparició de la ràdio i del cinema.
- 6.2. La televisió
- 6.3. La premsa escrita davant dels nous reptes.
- 6.4. Els magazines il·lustrats
- 6.5. El cinema mut i el cinema sonor
- 6.6. Els noticiaris cinematogràfics
- 6.6. Publicitat i propaganda: usos i explotació dels mitjans de comunicació als Estats totalitaris i a les democràcies
- 6.8. La creació del Star System
- 6.9. Conclusions

TEMA 7. LA REVOLUCIÓ DIGITAL I LA SOCIETAT DEL CONEIXEMENT

- 7.1. La indústria de la comunicació i les empreses tecnològiques.
- 7.2. La victòria de l'audiovisual enfront de la impremta i la cultura del llibre.
- 7.3. Globalització de la societat de la informació.
- 7.4. Informatització i noves tecnologies en l'oci i el treball.
- 7.5. La immediatesa comunicativa: d'Internet als Reality Shows
- 7.6. El nou analfabetisme tecnològic i l'esquerda digital: l'accés a la informació.
- 7.7. Un món de pantalles: efectes en la salut i les relacions humanes. Les xarxes socials
- 7.8. La Intel·ligència Artificial (AI). Quin futur ens espera?
- 7.9. Conclusions

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	33,5	1,34	
Seminaris	15	0,6	
Tipus: Supervisades			
Tutories de seguiment	7,5	0,3	
Tipus: Autònomes			
Lectures, anàlisi, preparació de treballs	59,5	2,38	

L'aprenentatge estarà basat en diversos aspectes:

- La lectura de textos bàsics sobre la història de la comunicació.
- L'estudi de cas de diversos temes on caldrà elaborar treballs de forma individual o en grup.
- Presentacions orals a l'aula sobre els temes estudiats.
- Es fomentarà el treball col·laboratiu i la capacitat d'anàlisi crítica i de reflexió.
- L'assignatura fomenta la sensibilitat vers la perspectiva de gènere de manera transversal.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents i tota la informació necessària per l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	3	0,12	KM01, KM03, SM02
Participació a classe i autoavaluació justificada	10%	1,5	0,06	KM01, KM03, SM02
Treballs pràctics supervisats i dirigits	40%	30	1,2	KM01, KM03, SM02

L'avaluació de l'assignatura per a l'alumnat que faci avaluació continuada, consta de tres parts, el pes específic de les quals és:

- Pràctiques: 40% nota
- Examen: 50 % nota. Sense apunts.
- Participació a classe i autoavaluació justificada: 10% nota.

Per aprovar l'assignatura es farà nota mitjana entre les 3 parts. Cal que estiguin aprovats amb 5 punts l'examen i que sigui un mínim de 5 punts la nota resultant de fer el promig de les pràctiques, que han de fer-se totes. Si algú no fes alguna pràctica per alguna raó justificada, aquesta serà qualificada amb un 0 i es farà nota mitjana igualment.

Només es pot recuperar l'examen. Per anar a la recuperació caldrà que els/les estudiants hagin fet l'examen del curs en primera convocatòria i haver-ne aconseguit una nota mínima de 3 punts.

Les activitats pràctiques avaluables estan distribuïdes al llarg del curs i tenen relació amb aspectes clau de la matèria i del temari de l'assignatura. Hi haurà pràctiques individuals i d'altres en grup.

Els treballs de curs o l'examen que tinguin més de 5 faltes d'ortografia i/o estructura gramatical seran suspesos.

Tots els detalls del sistema d'avaluació es concretaran el primer dia de classe i es faran públics a l'Aula Moodle de l'assignatura.

Avaluació única:

Aquesta assignatura, en ser eminentment teòrica, ha estat escollida per tal que l'alumnat que ho desitgi triï la opció d'avaluació única. Totes les proves es faran o es lliuraran el mateix dia, que serà la de la data de l'examen final. L'alumnat que s'aculli a aquesta opció, tindrà com a sistema d'avaluació el següent:

- Examen: 50% de la nota. No serà el mateix examen que pels estudiants d'avaluació continuada. El que triïn aquesta opció tenen com a lectures obligatòries els llibres de José Maria Perceval *Historia Mundial de la Comunicació*; i el llibre de Miquel de Moragas *La comunicación y sus cambios. De los orígenes al móvil*. Sense apunts.

- Pràctiques: 40 % de la nota. Els exercicis pràctics es lliuraran el dia de l'examen. Seran exercicis individuals i no els mateixos que l'alumnat d'avaluació continuada.

- Resolució de cas: 10% de la nota. Es farà a l'aula el mateix dia de l'examen. Sense apunts.

Com en el cas de l'avaluació continuada, només es podrà recuperar l'examen. Per anar a la recuperació caldrà que els/les estudiants hagin fet l'examen del curs en primera convocatòria i haver-ne aconseguit una nota mínima de 3 punts.

Per aprovar l'assignatura es farà la nota mitjana de les tres parts, havent de treure un 5 com a mínim a l'examen i a la resolució de cas, i un 5 de la nota mitjana de les pràctiques, que s'han de fer totes.

Els treballs de curs o l'examen que tinguin més de 5 faltes d'ortografia i/o estructura gramatical seran suspesos.

Tots els detalls del sistema d'avaluació es concretaran el primer dia de classe i es faran públics a l'Aula Moodle de l'assignatura.

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en un compendi de les diferents proves d'avaluació, teòriques i pràctiques. La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Plagi:

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Es considera prohibida l'ús de la Intel·ligència Artificial, a menys que el professorat en doni explícitament permís.

No Avaluable

Segons el punt 9 de l'article 266 de la Normativa Acadèmica de la UAB, "*quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació s'ha de qualificar aquesta assignatura com a no avaluable*".

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA Bàsica:

CALVET, Louis-Jean: *Historia de la escritura*, Barcelona, Paidós, 2001

DIAMOND, Jared: *El mundo hasta ayer*, Barcelona, Random House Mondadori, 2013.

FIGUERES, Josep M.: *Resistència. La premsa en català. Censura i repressió*. Base. 2019.

MORAGAS, Miquel de. *La comunicación y sus cambios. De los orígenes al móvil*. UAB, etc: Publicaciones universitarias, 2022. (Aldea Global, 44)

PERCEVAL, José María, *Historia mundial de la comunicación*, Cátedra, Madrid, 2015.

RUEDA-LAFFOND, José Carlos; GALÁN, Elena; RUBIO, Ángel. *Historia de los medios de comunicación*. Madrid, Alianza, 2014.

SCOLARI, Carlos A. *La guerra de las plataformas. Del papiro al metaverso*. Barcelona, Anagrama, 2022.

WILLIAMS, Raymond (ed.), *Historia de la comunicación, Vol. I: Del lenguaje a la escritura. Vol. II: De la imprenta a nuestros días*, Bosch Comunicación, Barcelona, 1992.

Programari

No s'usa cap programari especial. Word per fer els treballs de curs, i Powerpoint o similar per les presentacions a l'aula.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	41	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	42	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	43	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	4	Català	primer quadrimestre	matí-mixt